

Webinar kennismaking met ontwerpteam Ringpark Lobroekdok

17 11 2020

Vragen en antwoorden

Vragen over omgeving Sportpaleis en verbinding met Kronenburgwijk

- ***Sportpaleis: wat zal er zeker veranderen in de buurt van het Sportpaleis?***

De fasering van de werken rond het Sportpaleis zijn nog niet duidelijk. Wat verandert er: in de zone voor het Sportpaleis komt er meer verblijfsruimte, een levendig plein. Aan de huidige achterzijde van het Sportpaleis zal nog steeds de logistiek afgewikkeld worden, zij het enkel op bepaalde momenten, en wordt een ruimte ontworpen die aansluit op de nieuwe overkapping. *[De vraagsteller wordt gevraagd de vraag te verduidelijken, maar hij/ zij blijkt vertrokken uit webinar].*

- ***Wat is voorzien als aansluiting op het Ringpark Schijn?***

Dat is een belangrijke onderzoeksvraag. In de eerste voorstellen wordt gezocht naar een manier om het Schijn bovengronds de laten doorlopen achter het Sportpaleis. Via een fietsbrug zullen beide parken ook verbonden worden. De heraan te leggen Schijnpoortweg tussen beide parken kan ook een verbindende rol opnemen. Suggesties van het ontwerpteam aan Lantis om de verbinding tussen de parken te versterken, worden onderzocht. Op grotere schaal wordt het Sportpaleis door het ontwerpteam beschouwd als één van de 'kastelen', objecten in het Schijnpark. De omgeving van het Sportpaleis moet meer ontworpen worden op maat van de trage weggebruikers, wat de oversteekbaarheid van de weginfrastructuur zal verbeteren.

- ***Hoe ziet het ontwerpteam de zone tussen het Sportpaleis en de Kronenburgwijk?***

Er zijn vandaag veel grote wegen rondom het Sportpaleis om het vervoer en de verplaatsingen van het Sportpaleis en het bedrijventerrein errond doorgang te geven. De ambitie van het ontwerpteam is om hier ruimte te winnen voor zachte en lokale weggebruikers. De zone moet minder verkeerskluwen worden, en meer plein.

Enkele pistes die op dit moment worden onderzocht: alternatieve routes voor vrachtverkeer; verminderen van het aantal rijstroken en verminderen van de toegelaten rijnsnelheid. Ook de oversteekbaarheid van de straten moet verbeteren, zowel richting Ringpark Lobroekdok (via de nerf "Sportpaleis" en via de Schijnpoortweg) als richting Ringpark Schijn.

Het voorstel van Team Noordoost (het ontwerpteam in de vorige fase) was om de hoofdtoegang van het Sportpaleis naar het Lobroekdok te richten, dat voorstel wordt verder bekeken.

Het finaal ontwerp van deze zone zal worden gemaakt door Lantis, overleg met hen is in alle fasen dus van groot belang.

- ***Huidige industriële zone tussen Sportpaleis en de bocht van het Albertkanaal: is er misschien later voorzien om hier een andere functie aan te geven? Indien industrie zou verdwijnen, de optie van bewoning wel uitsluiten. Optie van bewoning lijkt is niet compatibel met Sportpaleisfunctie. Eerder park, sportaccomodatie, enz.***

De huidige visie binnen de kanaalkant Albertkanaal is dat deze zone een zone voor bedrijvigheid blijft. Mogelijks wordt dat op lange termijn herzien, maar dat is vandaag niet de vraag.

- ***Wat is jullie visie op mobiliteit rond en naar het Sportpaleis? Waar wordt parking voorzien? Hoe worden de wijken rondom (zoveel mogelijk) ontlast?***

De stad maakt momenteel samen met het Sportpaleis een herziening op van het evenementenvervoerplan Sportpaleis. Daarin worden ambities naar modal split bepaald alsook naar parkeercapaciteit en waar deze te voorzien. Het is niet aan dit ontwerpteam om dat parkeerprobleem op te lossen, maar ze kunnen wel suggesties doen naar inplanting van parkings.

- ***De bovengrondse tramkeerlus aan het Sportpaleis lijkt te verdwijnen. Is deze niet nodig voor tramlijn 12?***

De ruimte van de Schijnpoortweg wordt finaal ontworpen en aangelegd door Lantis. In hun plannen blijft deze keerlus behouden. De ligging van de tramsporen in het getoonde voorstel van het ontwerpteam was nog zeer indicatief. De komende weken zal er verder gewerkt worden aan meer nauwkeurige plannen.

Vragen over afbakening studiegebied en connecties

- ***Is er een aansluiting van Park Spoor Noord met het Ringpark Lobroekdok? Zoja, hoe zien jullie dit?***
- ***Hoe ziet het ontwerpteam de connectie tussen de Kronenburgwijk, het park, en den Dam?***

De nerven vormen de verbindingen tussen het park en zijn omgeving. De nerf Samberstraat maakt een verbinding via de onderdoorgang aan het Damstation. Er is ook de verbinding via de Demerstraat doorheen de Damwijk tot aan de kade Lobroekdok, waar het Ringpark aan grenst. In eerste fase zal er nog geen verbinding zijn naar de bocht van het Albertkanaal over de kap Kalverwei (uitbreiding van de kap Sportpaleis), dat is een reserveproject. Tot slot wordt ook nog onderzocht door de stad waar een bijkomende onderdoorgang onder het spoor, tussen de Damwijk en spoor Noord, kan ingepast worden. Deze bijkomende onderdoorgang kan via de publieke ruimte in de Damwijk (die met de herontwikkeling Slachthuissite grondig zal vernieuwd worden) een verbinding maken met de nerf naar de kap Sportpaleis en verder door langs het Sportpaleis naar Kronenburg.

- ***Waarom wordt het stuk Hardevoort/ Bredastraat /Noorderlaan/IJzerlaan/Viaduct-Dam van wijk Dam niet meegenomen in het studiegebied?***

Er is destijds gezocht naar een manier om het studiegebied op een begrijpelijke manier te visualiseren, zonder dat het kan beschouwd worden als een harde grens. De bedoeling om het ontwerp in een ruimer studiegebied te situeren is dat het ontwerp aansluit op zijn omgeving en er verbindingen mee maakt. Alsook dat er uitwisseling is tussen verschillende omliggende plannen en ontwerpen. Zo is bijvoorbeeld de kade van het Lobroekdok een ontwerp dat wordt opgenomen binnen de opdracht Publieke Ruimte Slachthuiswijk door Maxwan Lola Sweco, maar dient er een afstemming te gebeuren tussen beide ontwerpteam. Er is gekozen om de zone Hardenvoort / Dam West niet op te nemen in het studiegebied aangezien daar reeds een RUP voorhanden is en een lange termijn visie die daar aan vooraf ging. Voor het gebied boven de IJzerlaan is die er in grote lijnen, maar wordt die vandaag verfijnd en zal er een grote interactie zijn tussen Steenborgerweert en het Ringpark dat er vlak naast ligt. Uiteraard moet ook de wijk Hardenvoort verbonden worden met het Ringpark, net zoals met de rest van de stad. Maar een opdracht heeft nood aan een duidelijke afbakening om de focus van het ontwerpteam ook op de hoofdtaak te houden.

- ***Hoe ziet het ontwerpteam de fietsverbinding tussen de Bisschophoflaan en de Pothoekstraat?***

Een meer gedetailleerde visie op het fietsnetwerk is nog in opmaak, en zal tijdens komende momenten toegelicht worden.

- ***Er lijkt nog weinig visie op de link met den Dam? Slachthuislaan lijkt een harde begrenzing te zijn? Het gebied lijkt toch eerder langs den Dam te komen en niet gelinkt aan den Dam?***

De oversteekbaarheid van de nerven is een belangrijke onderzoeksvraag in het studiegebied waar het ontwerpteam een visie op moet formuleren. De uitvoering ervan zal binnen andere projecten opgenomen worden.

- ***Ik ben blij te vernemen dat er op de ir. Menneslaan een park komt.***
- ***Maak van de fietsbrug over het kanaal aub ook een voetgangersbrug***

De huidige fietsbrug is zowel bestemd voor fietsers als voetgangers en werd daarvoor voldoende breed ontworpen. Voor de nieuwe brug naar Ringpark Groenendaal moet nog bepaald worden welke functies zij zal opnemen, we nemen de suggestie mee.

- ***De bocht van het Albertkanaal wordt de mooiste plek van Merksem om te wonen!***
- ***De visieontwikkeling van het blauwe stippel-streep gebied op kaart, is dat mee opgenomen in dit eerste luik?***

Er wordt een visienota opgeleverd in deze eerste fase met een doorlooptijd van 1 jaar. Eerst zal dat een voorlopige nota zijn, gevolgd door een finale.

- ***De driehoek bovenaan, waar nu woningen en bedrijven zijn, deze is net buiten gebied. Waarom is deze niet mee opgenomen? Is daar een aparte visie voor? Of gaat deze nog mee opgenomen worden als uitbreiding park?***

Wordt hiermee de driehoek Merksemsestraat bedoeld? Die zit wel mee in het studiegebied. Het ontwerpteam zal uitspraken doen over hoe dit bouwblok af te werken en te voorzien van een nieuwe gevel aan het park. Dat is een bebouwingszone, geen park.

- ***Het is eerder een detail maar is de afwerking van de brug tussen Park Spoor Oost en het Lobroekdok al definitief?***

De passerelle tussen park Spoor ost en Lobroekdok zoals vandaag gebouwd, is reeds definitief. De fietsbrug zal hier op aansluiten en er wordt een kwalitatievere helling, trap voorzien thv het Lobroekdok. Dat is een voorlopige trap.

- ***Vanavond werd reeds kort aangehaald dat de 'oversteekbaarheid' van de Slachthuislaan nader bestudeerd zal worden. Bij informatiemomenten eerder dit jaar rond de toekomstige plannen aan de Slachthuissite was een gelijkaardig geluid te horen. Uiteraard staat of valt de bereikbaarheid van het Ringpark vanuit de Dam/Slachthuiswijk met het feit of de Slachthuislaan een harde of zachte barrière blijft. Het is goed dat dit 'bestudeerd' zal worden in het kader van beide projecten, maar kan er niet (pro-)actiever en in de ontwerpfase bekeken worden hoe beide projecten, en dus Dam/Slachthuiswijk en Ringpark, met elkaar gelinkt kunnen worden?***

Finaal moeten beide met elkaar verbonden worden. Momenteel wordt bestudeerd hoe dat kan. De verbinding zal echter ook maar gerealiseerd worden samen met het park.

- ***Was er geen probleem met "Tweemont" op vlak van eigendomssituatie? Waartoe dient deze zone en kan deze weggelaten worden - indien niet uitvoerbaar - zonder negatieve impact op het ontwerp?***

Deze zone is deels een niet-obstakelvrije zone binnen de projectcontour. Hier zal verder over onderhandeld moeten worden met de eigenaars van die zone, nadat een gedragen voorstel is opgemaakt.

- ***Het is jammer dat er tussen het Lobroekdok en de Schijnpoortweg wordt gebouwd. De Schijnpoortweg is een belangrijke openbare ruimte, en een visuele relatie met het water kan heel boeiend zijn.***
- ***Er is wel een interessante zone op Steenborgerweert/den Dam Achteruit met een mooi stukje groengebied, dat je kan opwaarderen daar.***

Bedankt, dat wordt mee bekeken bij het verdere ontwerp.

Vragen over taalgebruik - jargon

- ***Kan de vakterm "metropolitane plek" toegelicht worden aub? Ik ben ook benieuwd naar de definitie van "metropolitane functies"***

Een metropolitane plek is een ruimte op schaal van een grote stad, aantrekkelijk voor verschillende gebruikers en open voor iedereen. Een metropolitane stad is divers en niet homogeen dus zo'n plek is aangenaam en aantrekkelijk voor een variëteit van mensen. Als het zwembaar is, zal dat er metropolitaan zijn omdat iedereen wil zwemmen. Maar LBD heeft een fluïde karakter, soms zal het lokaal zijn en soms voor grotere verscheidenheid bezoekers. Het is niet persé een drukke plek maar een gemengde plek. Ook de bereikbaarheid is daarbij belangrijk omdat dat mee het succes van het park bepaalt.

Vragen over het 'Schijn'

- ***Ik heb geen monding van het Schijn gezien? Kan er meer uitleg gegeven worden bij die brede monding van het Schijn?***

De brede monding van het Schijn was een conceptuele tekening. Vandaag wordt gezocht naar een concrete vormgeving van deze monding. Deze verdwijnt niet helemaal. De essentie is om de continuïteit van het watersysteem terug zichtbaar te maken, en om het vloeien van het Schijn in het Albertkanaal een plaats te geven in de publieke ruimte en in de publieke perceptie.

Vragen over overkapping

- ***Begrijp ik het goed dat er in latere fase alsnog een overkapping voorzien wordt van de sleuf die nu in het ontwerp nog open is?***
- ***Als ik het goed voorheb blijft de open sleuf van de ring (in het Lobroekdok) altijd open. En zijn er geen plannen om dit effectief toe te maken in (ook niet in de toekomst?).***

Doorkijk naar ene volgende fase, is een opdracht die vervat zit in een visie op het studiegebied. Dat wordt momenteel dus onderzocht. Een deel van de sleuf zou in de toekomst bijkomend kunnen worden overkapt, van de kap Sportpaleis tot aan de bocht Albertkanaal. Er zal echter altijd een opening moeten blijven omwille van explosie – bij een explosie moet de overdruk uit de tunnel kunnen ontsnappen, als veiligheid.

Vragen over lucht- en geluidskwaliteit

- ***Wat met de luchtkwaliteit?***

Luchtkwaliteit is een aandachtspunt. Dat is onderzocht in het MER van de Oosterweelverbinding. Bij de opmaak van het ontwerp van de ruimte rond de tunnelmond bestaat de mogelijkheid om bijkomend onderzoek hieromtrent te laten doen om een gedetailleerder zicht te krijgen op de impact en hoe de milderende maatregelen van de Oosterweelverbinding kunnen garanderen dat deze luchtkwaliteit volstaat voor het omliggende programma.

- ***Heel mooi ontwerp, maar ik vraag mij af of de grote geluidsoverlast van de ring de sfeer niet gaat verpesten. Bovendien zal de luchtkwaliteit zo dicht bij de ring ook niet schitterend zijn. Welke maatregelen zullen hiertegen genomen worden?***

- ***Hoe zou een opgetrokken geluidsscherm de luchtvervuiling tegenhouden? Dat is toch pure onzin (als ik kritisch mag zijn...)***

Binnen het ontwerp van de Oosterweelverbinding zijn milderende maatregelen opgenomen, die volgen uit het Milieu-Effectenrapport (MER). Concreet gaat het om geluidsabsorberende maatregelen in de sleuf en hoge schermen naast de sleuf die geen functie hebben naar geluid, maar wel voor lucht. Zij voeren de slechte lucht naar hogere luchtlagen, waar dat vermengt, verdunt en zich op hoogte verspreidt.

- ***Het is weliswaar een mooi beeld om het water zo dicht mogelijk ertegenaan te werken. Zo blijft er een heel mooi open zicht. Echter zal deze open sleuf toch nog steeds een beetje een "kanker" zijn op de omgeving. Mogelijks niet qua zicht, maar toch wel qua lawaai en luchtkwaliteit. Alle autogassen (van een groot deel van de tunnel) zal hier naar buiten komen. Is het niet een beetje een gemiste kans om een massieve groenbuffer rond deze sleuf te voorzien (om zowel geluid te bufferen, alsook bomen te voorzien die extra veel CO2 kunnen opnemen)? Zou dit ook niet bijkomend een groot voordeel zijn als je daar zwemt, aan het terras zit, geniet van deze buitenruimte,... ?***

Geluid: Bomen en struiken, en zelfs een brede bosstrook, hebben geen invloed op verkeersgeluid. Een vrij hoge grondberm rond de sleuf, waarop dan de bomen van een groenbuffer zouden groeien, houdt wél geluid tegen. Maar zo een grondberm dempt de geluidsniveaus in de omgeving zeker niet efficiënter dan een hoog technisch milieuscherm dat dicht bij de rand van de sleuf wordt geplaatst. Wat bomen en een grondberm wel doen, is het beeld van het bewegende verkeer afschermen. Dat helpt mensen om iets minder gestoord te worden door het lawaai. Maar dat (beperkte) positieve effect is hier niet aan de orde, omdat het verkeer in de sleuf buiten gezichtsveld is.

Lucht: Bomen nabij de sleuf, zullen geen invloed hebben op de CO2-concentratie. De opname door de hoeveelheid bomen in de groenbuffer is uiterst klein ten opzichte van de uitstoot van CO2 door de voertuigaantallen op de Ring. Hoewel elke boom globaal bijdraagt aan CO2-vastlegging, het effect op lokale broeikasgasconcentraties is in dit geval zeer klein.

Meer detailinfo:

Het zijn bovendien eerder NO₂, fijn stof en andere pollutanten die direct schadelijk kunnen zijn voor mens en fauna en flora in de nabije omgeving.

Wel is het zo dat een massief van hoge bomen rondom de open sleuf, de vervuilde lucht hoger zou stuwen. Dat schouweffect zou een positieve invloed hebben op de luchtkwaliteit in het park net buiten de groenbuffer. Maar dat werkt dan alleen in het zomerhalfjaar als de inheemse bomen in blad staan. Bovendien wordt de toegelaten hoogte van de bomen rondom de sleuf beperkt vanuit veiligheidsoverwegingen m.b.t. de ringweg zelf. Men moet absoluut vermijden dat er (stukken van) bomen in de sleuf zouden vallen. Daarom biedt een hoog technisch milieuscherm dicht bij de rand van de sleuf een betere garantie op een schouweffect: de luchtvervuiling

- ***De sportterreinen helemaal noordelijk liggen dichtbij het tweede "gat" onder de spoorweg, is dat geen probleem voor luchtkwaliteit?***

Dat moet verder in detail bekeken worden.

- ***Krijgt Vigano de mogelijkheid om de geluidsschermen en bermen rond de open sleuf van de ring te optimaliseren mbt maximale reductie van het geluidsniveau in de woonwijken van Dam, Kronenburg.***

Er zijn eerste gesprekken geweest met Lantis over hun voorstel van geluidsschermen. Het ontwerpteam kan suggesties doen.

Vragen over water, hergebruik en zwemmen

- ***Jullie willen veel water afvoeren naar het Lobroekdok. Wordt dat allemaal afgevoerd of wordt er ook aan wateropslag gedaan (in functie van meer droogte en warmte, watertekort problematiek ...)***

Het Lobroekdok zal in tijden van waterovervloed (bv. bij zware regen) mee overtollig water bufferen. Welke rol het Lobroekdok kan spelen in tijden van droogte, moet nog worden onderzocht.

- ***Kan dat regenwater niet uit de rioolwaterzuiveringsinstallatie gehouden worden? Is er dan geen gescheiden riolering?***

In grote delen van Antwerpen is er jammer genoeg (nog) geen gescheiden riolering. Er zijn wel verschillende projecten lopende (op korte en lange termijn) om gescheiden stelsels aan te leggen en om zo delen van het regenwaterdebiet los te koppelen van de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Maar een zeer aanzienlijk deel van het regenwater zal in de voorziene toekomst blijvend via de rioolwaterzuiveringsinstallatie lopen.

- ***Ik zou heel graag gaan "ijsberen" in de nieuwe ecologische zwemvijver!***

- ***Hoe realistisch is de ambitie om het water van het Lobroekdok 'zwembaar' te maken, of vatbaar voor watersport?***

De technische haalbaarheid van het voorstel wordt op dit moment onderzocht. Dit houdt ondermeer in het gedetailleerd in kaart brengen van de kwantiteit en kwaliteit van de verschillende waterstromen in het gebied. De kwaliteit wordt getoetst aan de VLAREM 2-richtlijnen, die drempelwaarden vastleggen voor zwemwater. Ook naar inrichting en toezicht worden er in deze richtlijnen eisen gesteld.

Het ontwerpteam is er echter van overtuigd dat het zwembaar maken van minstens een deel van het dok van cruciaal belang is voor het slagen van het toekomstig Ringpark, en stelt dus alles in het werk om dit ook te realiseren.

- ***Zal deze zwemzone openbaar toegankelijk zijn? Of wordt dit als een stedelijk (betalend) zwembad uitgebaat?***

Dat is nog uit te klaren. Eerste prioriteit is het dok zwembaar maken.

- ***Hoe de waterkwaliteit in de 'wetlands' op peil te houden zodat recreatie er gezond blijft ? Stilstaand water met aanwezigheid van watervogels kan biologische verontreiniging veroorzaken.***
Er wordt enerzijds gezocht naar een kwalitatieve en regelmatige bron van water om het Lobroekdok aan te vullen. Dit niet (alleen) omwille van de waterkwaliteit, maar ook om verliezen door evapo(-trans-)piratie te compenseren.
Anderzijds zullen er waterzuiverende planten in delen van het dok worden voorzien, die organische vervuiling (zoals die afkomstig van flora en fauna) zal opnemen. In combinatie met het afleiden en/of voorafgaand behandelen van vervuilde waterstromen, moet dit zorgen voor een waterkwaliteit die recreatie toelaat.
- ***This seems to be the cheapest solution. Put everything under water? No landscaping.***

Vragen over functies

- ***Een reeks specifieke behoeftes van den Dam (sportterreinen, jeugdinfrastructuur) lijken niet of amper benoemd te zijn?***
Op de kap Dam worden sportfuncties ingetekend, maar het is nog te vroeg om zo in detail te gaan. Bovendien zal het team met het voorontwerp een kader opleveren, waarbinnen een flexibele invulling mogelijk is. Wanneer we na de tijdsprong starten met het definitieve ontwerp zal die invulling geupdated worden aan de noden die er op dat moment zijn: dat kunnen ook nieuwe noden zijn die we vandaag misschien nog niet hebben.
- ***Hoe zit het met de publieke ruimte in het park over de overkapping? Ik zie vooral een groot voetbalveld. Zal dit voetbalveld openbaar zijn? (of van een club) Komt er daarnaast nog iets anders in dit park dat publiek toegankelijk is?***
Dat moet nog bepaald worden, het is geenszins de bedoeling enkel afgesloten functies te voorzien in dit park. het is de intentie van het ontwerpteam om een publiek toegankelijk park te maken. Een eventueel voetbalveld zal niet eigendom zijn van een club.